A°. 1825.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 3. Mei.

Deze Courant, die geregeld 3 maal in de week verschijnt, en wel op *Dingsdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, wordt, voor den prijs van *f* 2 : 50 in de 3 Maanden, uitgegeven bij de Heeren *M.* SCHOONEVELD *en* ZOON te *Amsterdam; A. J.* VAN WEELDEN *en W. K.* MANDEMAKER te *'s Gravenhage; M.* WYT te *Rotterdam; H.* COSTER te *Alkmaar; J.* KLUIT JR. te *Brielle*, en verder alom in het geheele Rijk bij de voornaamste Boekhandelaren en aan alle Postkantoren, tegen denzelfden prijs.

WEENEN, den 22. April.

De graaf *Joachim van Bernstof*, gevolmagtigd minister van Denemarken, [illegible] naar Milaan vertrokken.

[illegible], gevolmagtigd minister der Nederlanden, is naar Brussel vertrokken.

STOKHOLM, den 15. April.

Er heeft in Noorwegen een zeer aanmerkelijke aardval plaats gehad. Hij is in den nacht van den 7. Januarij begonnen en in dien van den 14. en in den avond van den 18. dier maand zeer toegenomen. Bij de nadering van het eerste bewoonde oord, zijn de boeren met hun vee gevlugt. Op eene andere plaats is een huis ingestort, en de massa aarde is, op eene lengte van duizend ellen, blijven zakken in eene vallei, welke met eene laag van 4 à 500 ellen, en verscheidene ellen dik, gevuld is geworden. Bij den laatsten val, is de vallei nog meer opgevuld, zoodat de geheele massa thans ongeveer 6000 ellen lang is, bij eene afwisselende breedte van 50 à 100 ellen, en 8 à 12 ellen diep.

Eene brug, bij Engbron, is geheel onder de aarde bedolven, en de wegen langs ongeveer 70 bouwhoeven zijn belemmerd. En wat het ergste is, deze aardval schijnt nog niet geeindigd te zijn, daar men van tijd tot tijd een onderaardsch geraas hoort, gelijk aan een ligten donderslag; na den val ziet men ook uit de aarde een schijnsel komen, dat met het bliksemlicht overeenkomst heeft.

ROME, den 16. April.

De ontmoeting tusschen den Heiligen Vader en den koning en de koningin van Napels is zeer roerende geweest. Het bezoek heeft een half uur geduurd. Na het verlaten van het vatikaan hebben HH. MM. een bezoek afgelegd bij H. M. de koningin douairiere van Sardinie.

In den morgen van den 14., hebben HH. MM. de [illegible] in het museum van het vatikaan wezen bezigtigen; vervolgens hebben zij de werkplaats van den Napolitaanschen schilder, den markies *de* [illegible], met een bezoek vereerd, [illegible] over zijne stukken [illegible]. Des avonds [illegible] eene bijzondere oplettendheid van den Heiligen Vader, de koepel en de galerij van het vatikaan geilllumineerd en werd er een groot vuurwerk afgestoken in de [illegible] *Adrianus*. HH. MM. en HH. KK. HH. bevonden zich bij de aanschouwing van dit tooneel op zitplaatsen, welke alleen daartoe waren opgerigt en zijn vervolgens naar het museum van het vatikaan teruggekeerd, hetwelk op last van Z. H. zeer prachtig geillumineerd was.

Den 15. gingen HH. MM. de werkplaats van den ridder *Thorwaldsen* bezigtigen, alsmede die van de meest beroemde schilders en beeldhouwers. Des namiddags, hebben HH. MM., om het jubilé deelachtig te worden, met hun geheele gevolg in de hoofdkerken van St. Jan van Latraan, van St. Maria Majore en van St. Maria in Trastevere, de gebeden verrigt. Des avonds was er groot cerkel bij HH. MM., waarop de kardinalen, het corps diplomatique en de geheele Romeinsche adel tegenwoordig waren.

[illegible] van staat, de ridder *de Medici* en de markies *de Ruffo*, [illegible]

[illegible] *Barbaroux*, die door het hof van Sardinie met [illegible] bij den H. Stoel belast was, zijne bijzondere tevredenheid te betoonen, denzelven de ridderorde van *Christus* geschonken.

— De markies *Crosa de Vergagni*, zaakgelastigde van den koning van Sardinie, heeft den 12. dezer maand, alle pelgrims uit de staten van zijnen souverein, die te Rome zijn gekomen, om aan het jubilé deel te hebben, in zijn hotel verzameld en hen rijkelijk onthaald. Zijne Emin. de kardinaal *della Somaglia*, secretaris van staat van Z. H., heeft daarbij wel willen tegenwoordig zijn, om de tafel te zegenen en de pelgrims met eene voorbeeldige nedrigheid te bedienen. Ook bevonden er zich verscheidene andere leden van het heilige collegie, van het corps diplomatique en van den adel.

Mengelwerk.

AAN DE GRIEKEN,

BIJ HET OPENEN VAN EENEN NIEUWEN VELDTOGT.

Moedige verdedigers van den gewijden grond, waarop PLATO en SOCRATES leefden, waarin PERICLES en LEONIDAS rusten! Een nieuwe worstelstrijd moet begonnen worden; de halve maan verschijnt weder op uwe grenzen, in den stroom uwer wateren; de barbaren van *Europa* zammelen op nieuw met de ketenen, voor u en uwe kinderen bestemd; zij zwaaijen de sabel weder, die u thans moet bestrijden, en straks na uwe onderwerping dienen, om hunnen moedwil aan u te koelen, om over uw hoofd te zweven, terwijl zij uwe vrouwen en dochters schenden! Op dan moedige verdedigers van den gewijden grond! Op dan, hen te gemoete, en ten vijfden male het juk afgewezen, dat zwaarder drukt dan de hand des doods; ten vijfden male de dwingelandij verpletterd, wier aanschijn zwarter is dan de nacht, die in de graven heerscht!

Ik zou zwijgen, omdat gij verre van mij verwijderd zijt, omdat gij mijne taal niet kent en mijne woorden niet leest? Neen! de Genius der menschheid voert mijne spreuke, de rolle waarin mijne gedachten gegrifd zijn, tot u. Van de zuilen van HERCULES, waar de laatste Europische dwingelandij het eerst den trotschen kop stiet, tot aan de oevers der *Beresina*, waar men duizende schimmen ontwaart, die hare offers werden, heerscht slechts één gevoel voor uwe schoone zaak; en op welk punt een hartelijk woord, dat gevoel in beweging brengt, gesproken wordt, hetzelve dringt van hart tot hart, van mond tot mond, het sidderende *Byzantium* voorbij, in uwe borst, gij dappere verdedigers van den gewijden grond!

Men zegt mij, dat de tweedragt een oogenblik hare fakkel tusschen de graven uwer vaderen plaatste, en dat deze edele mannen, die verrezen waren om uwe groote daden te zien, voor den afzigtelijken schijn van het toortslicht vlugtten, daar hun oog alleen gewoon was in den glans der wijsbegeerte en der deugd zich te verlustigen. Geene tweedragt heersche meer onder u; als een eenig man moet gij u opmaken en zegevieren, of in de rijen der slagorde den dood der helden sterven.

Aan de oevers van het Noorder-zout, daar, waar de Rijn zijnen [illegible] loop nederig voleindigt, om den wandelaar zijn gemis niet te [illegible] gevoelen, woont een volk, uwer vaderen en u niet onwaardig. [illegible], even als gij, door vreemde [illegible]schers, onder wier [illegible]; het [illegible] als gij, zijne ketenen met [illegible] der eeuwen, is dat volk sints weinige jaren [illegible], vrij en gelukkig, onder het bestuur des edelen afstammelings van den Vorst, die het eerst de baniere der vrijheid voor hetzelve plantte. De spreuk van dit volk is: *Eendragt maakt Magt.* Neemt deze spreuk aan, gij dappere Hellenen! voert dezelve in uwe vanen, dan zult gij onverwinnelijk zijn, en de zonen uwer helden zullen eenmaal uwe gelukkige kinderen tot voorgangers wezen op den weg van vrede, vrijheid en volksgeluk!

Zonen van *Sparta* en *Athene!* het bloed van den edelen grijsaard, die aan het hoofd uwer kerk stond, schreeuwt om wraak! Om wraak schreeuwt de moord uwer vrouwen en kinderen, de val uwer helden, de verwoesting van *Scio* en *Ipsara!* Maar neen, geen gevoel van wraak ontheilige de borst, die alleen van vaderlandsliefde gloeijen moet; geene zucht tot wedervergelding bezoedele den strijd, die in zoo vele opzigten den naam van »heiligen" verdient! Het eenige, wat ik u wil toeroepen, om uwen moed ten dage des gevaars op te wekken, is dit: »Gij zijt Grieken!" Dat deze gedachte u thans meer dan ooit bezièle; dat gij uwen heldenarm sterke, [illegible] den woeden, [illegible] in de scharen van SANHERIB!

Ongelukkig volk! de staf der wereldheerschappij, dien het trotsche *Rome* voerde, bereikte ook u en deed u voor de overmagt bukken; terwijl *Rome* zijne edelste kinderen in uwe scholen deed opvoeden; terwijl het uwe vrijheid huldigde; in het oogenblik zelve, waarop het u in kluisters klonk, bedekte het u met den zwadder van nijd en afgunst en laster. De anders onverbiddelijke geschiedenis plant nog dien laster uwer toenmalige verdrukkers voort, en met het listige verraderlijke *Rome* durft zij u een volk van verraders noemen! De woeste horden, die het Oostersche *Rome* overheerden, drukten en lasterden u even als toenmaals de Romeinen; bedreigen en lasteren u nog, en vinden in het beschaafd *Europa* (kan men het gelooven?) voorstanders van hunne verlorene zaak! Zulke ingewortelde vooroordeelen, zulk eene hardnekkige zucht, om u te onderdrukken, zijn als de Gordiaansche knoop, dien het zwaard van een' uwer Vorsten doorkliefde. Op dan, gij edelen! met uwe wapenen het verlangen des drijvers beschaamd! door uwe trouw aan het vaderland, door uwe deugden in krijg en in vrede, bij den vreemdeling en op den vaderlandschen grond, bewezen, dat de geschiedenis, tot eene grieve voor u, den laster uwer verdruk-

kers in het heilige kleed der waarheid, aan de misleide nageslachten opdroeg!

Grieken! vraagt ons niet om geregelde en openbare hulp; *Europa* ligt onder de betoovering der vrees, die het gevolg van dertigjarige onheilen is. Gij hebt den bijstand van Hem, wiens wenk de veldslagen beslist, wiens oor het geroep der verdrukte volken hoort. Gij hebt de herinnering aan uwe groote vaderen, wier roem in geene eeuw, door geene natie, is overtroffen. Gij hebt het voorbeeld van *Sparta*, uwe zwaarden en uwen moed! Wat begeert gij dus meer? Rukt aan op de drommen uwer bestrijders; hoe talrijker zij zijn, hoe grooter en vreeslijker de slagting zal wezen, die gij onder hen aanregt; hoe schitterender de zegepraal uwer heilige zaak, hoe duurzamer het gesticht der vrijheid, dat gij uwe gelukkige kinderen, als het erfdeel uwer wapenfeiten, zult nalaten!

In dit geloof moogt gij den vijfden veldtogt aanvangen, in dit geloof denzelven doen eindigen. Dat gij bukken zult, daarvoor vrees ik niet; maar zal ik na het einde van dezen strijd op de graven van een uitgeroeid volk weenen, of mij met de reijen uwer jongelingen en maagden, door uwe zegeteekenen omringd, over uwe overwinning verheugen? — Doch wat dan ook de uitslag dezer nieuwe worsteling zijn moge, mijne wenschen en mijn gebed zullen u in den strijd vergezellen; uwe opofferingen en uwe roemrijke daden zullen evenmin mijne blikken ontgaan, als zij voor het nageslacht verloren zullen zijn; terwijl bij uwen val mij de overtuiging zou troosten, dat gij eervol en uwer waardig gevallen zijt!

Wanneer de overwinning u bekroont, en uwe verlichte wetten, als die van een vrij volk, door de uitkomst zelve erkend zullen wezen, dan zal *Europa* u als eene onafhankelijke natie begroeten, gelijk het thans uwe lotgenooten, die de oevers der *Oronoko* bewonen, doet.

In de vreugde over uwer redding, geheel de vrucht uwer heldhaftigheid en uwer vaderlandsliefde, zult gij ons onze weifeling vergeven, en wij zullen broederlijk de zegeningen des vredes en der beschaving deelen, die gij en wij op verschillende slagvelden, door moed en trouw en deugd, van eene volkomene vernietiging bevrijd hebben!

H.

BELANGRYKE ONTDEKKING VOOR DE HEFFING VAN DE BELASTING OP HET

GEMAAL.

De waakzame ambtenaren voor de recherche der In- en Uitgaande Regten en Accijnsen, te Arnhem geplaatst, hadden reeds lang opgemerkt, dat de belasting op het gemaal, in die gemeente, in geene kleine mate werd ontdoken, daar zij enkele bakkers konden narekenen, dat dezelve driemaal meer brood verkochten, dan men naar de hoeveelheden granen, welke zij bij het malen lieten veraccijnsen, verwachten kon. Het stond dus vast, dat deze zich aan sluikerijen schuldig maakten. De groote zaak was nu maar om te ontdekken, hoe zij dat deden, en hen daarop te betrappen, ten einde hun de wel verdiende straf te doen wegdragen. Allerlei middelen waren reeds in het werk gesteld om achter dit groote geheim te komen; maar de moeiten, de nachtwaken, de opofferingen van zich zelven daartoe besteed, bleven steeds onbeloond. Men had wel een enkelen grutter ontdekt, die een weinig tarwe boven de twintig Nederl. ponden in zijne grutterij had; maar men kon tevens voor zich zelven niet onopgemerkt laten, dat de steenen van dezen grutter niet ingesteld waren, om tarwe tot behoorlijke fijnheid te kunnen kneuzen, en alzoo moest men toestemmen, dat de gezochte steen, niet der *wijzen*, maar der *sluikers*, nog niet was gevonden. Maar »onvermoeide arbeid komt alles te boven," zegt het spreekwoord, en men kon er met PHAEDRUS aan den sluiker bij toevoegen:

Sed ille, qui oculos centum habet, si venerit,
Magno in periclo praeda vertetur tua.

Want op den 13 April 1825 werd, aan de Sabelspoort te Arnhem, dit geheim op de eenvoudigste wijze ontdekt.

De controleur kon dien dag, wegens wettige verhinderingen, zijnen post aan het kantoor aldaar niet waarnemen, om die reden had de arrondissements-inspecteur van zijnen kostbaren tijd eenige oogenblikken afgezonderd, om aldaar over de visitatien te staan.

Er werd aangebragt door den voerman ANTHON KIERBERG, van *Elberfeld*, een koffijmolen, door de heeren QUACK *en Comp.* bij den invoer aangegeven op eene waarde van *f* 8: — De visiteurs en overige commiesen, zoo te paard als te voet, zagen in dit voorwerp niets bijzonders, en zetteden hetzelve daarom al spoedig ter zijde. Maar de heer inspecteur kon niet onopgemerkt laten, dat deze molen grooter was, dan die hij in zijne keuken zag gebruiken; en inderdaad deze opmerking was juist; want dezelve behoorde niet tot de gewone keukenmolens, maar maakte een der kleinere soorten uit van diegenen, welke op de toonbanken van de koffijhuis-winkels worden vastgezet, om de losse koffij, naar mate deze gevraagd wordt, versch te malen. Hij stond een oogenblik in diep gepeins, zag duidelijk, dat dit voorwerp op verre na de grootte en geschiktheid niet bezat van dien handmolen, welke hij voor eenige jaren in de omstreken van *Tiel* had aangehaald, en eenigen tijd daarna, bij gelegenheid van eene verkooping van roerende goederen op de St. Jansplaats alhier, voor eenen koffijmolen had verkocht, maar besloot, desniettegenstaande, dat dit voorwerp een *miniatuur* handmolentje moest zijn.

Dit gelukkige denkbeeld werd van een ander niet minder gelukkig gevolgd, namelijk, om er dadelijk de proef van te nemen. Besluiten en uitvoeren volgden onmiddelijk op elkanderen. De visiteur ROEMER werd afgezonden om een handje vol tarwe bij den bakker KLAASSEN te halen. Dit graan werd in den molen gestort, de molen werd door den visiteur KOOY vastgehouden, de inspecteur maalde uit al zijne magt: na geëindigden arbeid werd de lade met nieuwsgierige belangstelling geopend; er ging een kreet van juichende verwondering op; want ziet er was meel, uitmuntend tarwe meel.

Niemand zal het gewigtige van deze ontdekking in twijfel kunnen trekken, want daardoor is toch maar uitgevonden het middel, waardoor de Arnhemsche bakkers, gedurende het bestaan van deze belasting, vermoedelijk zoo vele duizenden guldens aan het Rijk en aan de stad hebben te kort gedaan.

De heer inspecteur achtte het dan ook der moeite wel waardig, den fungerenden heer directeur van deze ontdekking dadelijk kennis te geven, en begaf zich daarom onverwijld tot denzelven met den molen en zijn meel. Men wil, dat beide deze heeren op het gouvernements gebouw de proef te zamen hebben herhaald; doch wie van beiden daarbij vastgehouden, wie gemalen heeft, durft men niet bepalen; genoeg is het gebleken, dat de heer fungerende directeur over deze proef, ten minste over deze ontdekking, zeer te vreden is geweest, vermits zijn Ed. zich den volgenden dag zeer gunstig over dezelve heeft uitgelaten, en te kennen heeft gegeven zeer veel gewigt aan dezelve te hechten.

Alle nieuwe en belangrijke ontdekkingen vinden hare bestrijders, en zoo gaat het ook met deze.

Er zijn er die beweren, dat dit middel om te sluiken geen voordeel kan opleveren, vermits de hoeveelheid regten voor het weinige meel, dat aldus gemalen kan worden, zullende zijn verschuldigd, zelfs bij het gewone maal-loon gerekend, oneindig geringer is, dan het loon, hetwelk men aan drie personen, tot deze bewerking gevorderd, moet besteden. Maar zijn er dan nu ook altijd drie personen toe noodig? Het is waar, hier waren er aanvankelijk drie, een inspecteur en twee visiteurs; maar zoo de fungerende directeur met den inspecteur later nog eens gemalen heeft, is het al dadelijk bewezen, dat ook twee personen dit werk afkunnen: en wordt de molen vastgezet, dan zal men het aan eenen persoon kunnen overlaten.

Anderen werpen tegen, dat zelfs één man op die wijze met malen niet genoeg zal kunnen verdienen, om een redelijk loon te verkrijgen, vermits de sterkste en onvermoeidste armen, naar hunne berekening, door dezen zwaren arbeid niet meer dan negen Nederlandsche koppen op eenen dag kunnen vermalen.

Wij gelooven deze berekening juist te zijn, maar meenen dat uit dezelve, juist het tegendeel blijkt. Voor negen Nederl. koppen toch, moeten betaald worden aan principaal regt, buitengewone opcenten, zegel en gemeente-opcenten, wanneer het tarwe is, 36 centen, en wanneer het rogge is 12½ cent. Wanneer men bij deze sommen nu het uitgewonnen loon van den [illegible] rekent, zal men moeten toestemmen, dat dit een redelijk loon is, [illegible] men aankomende jongens aan dezen molen kan gebruiken, die [illegible] eene gezonde beweging te hebben, [illegible] de hand er aan kan slaan, [illegible] voor den verdorven mensch altijd meer zoet heeft, dan hetgeen hij langs den geoorloofden weg kan verkrijgen.

Weder anderen klagen, dat dus weldra alle koffijmolens, zoo wel kleinen als grooten, zullen worden verboden, en even als deze bij het inkomen aangehaald: en men daardoor verpligt zal worden zijne koffijboonen in den vijzel te laten stampen, hetgeen niet dan slappe koffij te drinken kan geven.

Indien deze tegenwerping op zich zelve al gegrond ware, zoude dezelve nog niets te beteekenen hebben; want moet niet alles aan het belang van 's Rijks schatkist worden opgeofferd, en dus ook, wanneer het er op aankomt, met eene vaderlandlievende hand de koffijtand worden uitgetrokken?

Maar de tegenwerping zelve is ongegrond; want zal niet binnen korten tijd, ten minsten in deze provincie, ten platten lande de belasting op het gemaal bij admodiatie worden geheven? Daardoor zullen alle wind-, water- en handmolens aldaar vrij zijn, en dus overvloedige gelegenheden zijn om van buiten de steden de koffij gemalen te ontbieden. En zoo men al beweerde, dat de gemalen koffij dan dat uitstekend geur en kracht zoude verliezen, zouden dan deze handmolens [illegible] de koffijmolens aan enkele personen in de steden, door de administratie toegelaten, aanvertrouwd, en onder het bijzonder opzigt van de [illegible] kunnen worden. Misschien zoude tot dat malen een bijzonder [illegible] commiesen gecommitteerd kunnen worden; welligt ook voor [illegible] geprivilegieerde bedrijven patenten worden uitgegeven, en dus een dubbeld voordeel aan de schatkist bezorgd.

Doch reeds meer dan genoeg om het belangrijke van deze ontdekking te doen gevoelen, en iederen weldenkenden den schranderen ontdekker te doen toejuichen.

AMSTERDAM, 27 April 1825.

Aan den Heer Redacteur van de Arnhemsche Courant,

MYNHEER!

Ik voldoe aan mijne belofte, u gedaan bij mijnen brief van 18 dezer, door u hierbij nader te onderhouden over het nut eener vergenoegde en vrolijke gemoedsgesteldheid, welke aangename eigenschap ik in mijne Land- en Stadgenooten wenschte te helpen aankweeken.

Zie hier de vertaling eener voorrede, gesteld voor de 2. uitgave van een koddig werkje, in het jaar 1822 te *Parijs* gedrukt, en waaruit ik u welligt bij vervolg nog het een en ander zal mededeelen.

» Men is dan in *Frankrijk* nog genegen tot lagchen. Ik gaf niet dan
» beyende en het licht, mijne *kunst, om schulden te maken*, en zie-
» daar, binnen drie weken komt mijn boekverkooper om eene tweede
» uitgave vragen. Zou het mogelijk zijn, dat in dat *Gallie*, thans zoo
» staatkundig, nog meer lagchers dan carbonari gevonden worden?
» De H mel geve het, want *Frankrijk* zal nooit regt vrij en gelukkig

plaize, dan wanneer de lagchenden hunne oude voormalige meerderheid » zullen hebben heroverd, en wanneer zij mede hun matig contingent » in de verdeeling der posten zullen hebben. Ernstig gesproken, de » algemeene belangen zouden er wel bij varen, zoo men eenige lag- » chenden in onze verschillende vakken van bestuur plaatste. Wat » kwaad zou er, bij voorbeeld, in gelegen zijn, wanneer men op de » zeven ministers er een had die grappig was? Welk een bloeijende » staat van zaken zoude het opleveren, wanneer wij eens eenmaal tot » die schoone verhouding konden komen, dat men op zeven ambtena- » ren er zeker een konde tellen, van een vrolijk en blijdschap wekkend » gemoedsgestel. Wij bezitten in *Frankrijk* 60,000 ambtenaren; deel » dit getal door zeven, en gij bekomt meer dan 8,000 ambtenaren, lief- » hebbers van lagchen. Welk eene vrolijkheid zou dit lagchende per- » soneel niet verspreiden over de wetten en ordonnantien, requisitoi- » ren — orders van den dag — vonnissen, ja tot in de bevelschriften » tot gevangenneming. Acht duizend lagchende ambtenaren! Een zoo » groot getal is meer dan voldoende, om *Frankrijk* te herbrengen tot » den eersten rang der mogendheden van *Europa*; om den handel, » de kunsten, de nijverheid te doen herleven en om mijne tweede uit- » gave aan den man te helpen." enz.

Helaas, ik vrees, dat de vrome wenschen van den geestigen schrij- ver [illegible], maar het moge dan ook in *Frankrijk* zoo boos gaan als het wil, hierop kan men staat maken, dat onder den treurigsten regeringsvorm, bij het bestaan van de verschrikkelijkste misbruiken, de Franschen den hun ingeschapen trek tot vrolijke stemming niet zullen afleggen, en wie zoude het niet als een geluk achten, wanneer onze natie ten dezen een weinig meer fransch werd. Men versta mij echter wel. Ik begeer niet, met den spottenden schrijver, dat er stof tot lagchen gevonden worde, tot zelfs in de vonnissen, publicatien, enz. Wie onzer ziet zelfs niet met afkeer, schier in elk verslag eener zitting van de kamer der afgevaardigden te *Parijs*, de gedurige tusschenvoeging der woorden: *rire universel*; *eclats de rire prolongés*, enz.; en welk Nederlander ontwaart niet, tot zijn genoegen, met hoeveel meer waardigheid onze volksvertegenwoordigers zich in hunne vergaderingen gedragen; maar in het te wederspreken, dat wij Hollanders, tot een ander uiterste overhellende, dikmaals te ernstig, te ingetogen zijn, daar waar dit niet te pas komt, ja, dat men dagelijks menschen ontmoet, die niet alleen zelve nimmer een vrolijk lagchend gelaat vertoonen; maar aan wie men nieteens eene aardigheid kan kwijt worden?

Die, met één woord, volstrekt ongevoelig zijn voor geestige invallen, en dus niet alleen hun contingent tot het vrolijk en genoeglijk verkeer niet leveren, maar zelfs aan anderen, door hun terugstotend voorkomen, verhinderen het hunne daartoe bij te brengen. Laten dezulken zich toch niet verbeelden, dat hunne altoosdurende ernst en ingetogenheid, [illegible] reeds heeft opgemerkt: *dat er niets beter te doen [illegible] zich verblijde.*

[illegible] *d'être heureux*, [illegible] hoe bedroevend is het, [illegible] vrolijkheid hebben.

[illegible] vorigen brief voorbeelden bij van hen, die veel bezitten, maar het ware vergenoegen missen, ik mag hier thans spreken van dezulken, die dood arm, maar echter vrolijk zijn. Eén enkeld voorbeeld zij hier genoeg; het spreekt ten minste tot mijn gevoel krachtiger, dan honderd leerredenen over de vergenoegdheid.

ABRAHAM loopt met pijpedopjes te koop op den *Dam*. Het is een jongen, ongeveer 18 jaren oud, met krullend haar en pik zwarte oogen. Zijn kleed is een voormalige jas, van eene onvolledigheid, dat er de Noordenwind eene vrije doortogt in vindt. Hij heeft geen duit op zak, maar vertoont evenwel het vrolijkste, het genoeglijkste aangezigt, dat men zich kan verbeelden. Ja, men kan hem niet aanzien zonder zich opgewekt te gevoelen om zelve te lagchen. Treuriger negotie als die der pijpendoppen valt er evenwel niet uittedenken. De personen, aan wie deze dopjes te koop worden aangeboden, zijn veeltijds kooplieden, die het hoofd vol [illegible] hebben, als zij van of naar de beurs gaan. [illegible] pijpendopjes [illegible] speculatie gedaan hebben. ABRAHAM laat zich hierdoor niet afschrikken; hij zelve is reeds gewoon aan mislukte speculatien en weet dit met meer verstand te dragen; al lagchende en zijne waar prijzende, spreekt hij den beursganger aan: *Pijpedopjes, Mijnheer! Mijnheerlief! Pijpedopjes! Beste pijpedopjes! Beste pijpedopjes! Bezie ze maar!* Het antwoord is van de tien zeker negenmalen: *Jonge loopt naar de B......* Op zulk een vriendelijk compliment laat hij eenvoudig volgen: *God zegen je!* Soms voegt hij er bij: *Ik heb waarachtig van daag nog niets verdiend, ach! Mijnheer lieverlang, koop dit eene dozijntje.*

Ik erken, dat deze jonge mijne gramschap, die zijn gemaal ook wel eens bij mij verwekte, dikmaals heeft ontwapend, vooral, wanneer hij, na het mislukken van een aanbevolen uitval, tot mij zeide: *Geen duit op zak en toch vrolijk! Wat zal ik doen?*

Gij, Speculanten, die bijna troosteloos over den *Dam* gaat, omdat gij eenige percenten minder hebt verdiend dan gij u hadt voorgesteld, die daarom norsch en onvriendelijk zijt; komt, beziet met mij den overal afgewezen en somtijds met den stok gedreigden ABRAHAM, den jongen koopman in pijpendoppen, die met eene ledige maag en eene even ledige beurs, zonder kleederen aan het lijf, nog lagchen kan; en zoo er dan nog geene verandering op uw gelaat wordt bespeurd, zijt gij in mijn oog meer te beklagen dan ABRAHAM zelve.

Het gebeurde onlangs, dat dit Joodje mij zijn verlangen te kennen gaf, om een enkeld hemd te bezitten; geen oud hemd voorhanden hebbende, gaf ik hem een daalder om er zich een aan te schaffen; maar nimmer in mijn leven heb ik zoo veel genoegen gehad voor eene zoo geringe uitgaaf. Mijn Joodje beloofde mij, dadelijk zich in het aan te koopen hemd aan mij te zullen komen vertoonen; hij deed dit werkelijk den volgenden dag. Zijn gelaat stond nu zoo vrolijk als ooit. Het bezit van een hemd (ja, lezer, een enkeld hemd!) scheen hem een schat. Het werd met eene soort van coquetterie voor uit de borst over den zoogenaamden jas gehaald, en nu stapte ABRAHAM naar den *Dam*, met niet minder deftigheid en zeker met meer gevoel van geluk, dan menig rijk koopman, die in het daar staande Paleis ter audientie gaat. Zoo waar is het, dat rijkdom slechts een betrekkelijk woord is, dat het niet genoeg is te bezitten, maar dat men ook behoort te leeren, en hier, dagelijks, mits men slechts opmerken wil, van den behoeftigen man leeren kan, *te genieten*, *blijmoedig te genieten.*

Men geve zich de moeite niet, om ABRAHAM hier thans op den *Dam* te zoeken. Hij is, voor kort geleden, tot den dienst der Militie opgeroepen. Het is mij gebleeken, dat hij met deze standsverwisseling zeer te vreden is. — Geen wonder! De arme drommel heeft thans kost en kleederen, en het is niet te denken, dat hij onder het exerceeren, al loopt dit nu en dan eens buiten den haak, juist die kwantiteit verwenschingen en vloeken naar de ooren zal krijgen, die hem ter zake zijner voormalige negotie in pijpendoppen dagelijks te beurt vielen, en die hij gewoon was, met een *God zegen je* te beantwoorden.

Ik ben met achting, UEd. Dw. Dr.

N. N.

De opkomst en bloei der Vereenigde Nederlanden, door S. STYL. *Derde druk. Te Brussel bij* BREST VAN KEMPEN, *en te Dordrecht bij* L. DE VOS *en Comp.*

Dit werk onderscheidt zich van twee zijden: door voorkomen en inhoud.

De druk is eene van de fraaiste; papier en letter zijn even keurig. Hoe uitlokkend is niet een boek van zulk een voorkomen; men wordt er gunstig door voóringenomen; het verwekt een gevoel van waarde. En wanneer de inhoud daaraan inderdaad beantwoordende wordt bevonden, dan verwekt het aangename uiterlijke nieuw behagen. Gunstige stemming jegens dengenen die zulk werk levert, is het gevolg, waarmede de bevordering van zijne belangen gepaard gaat. Mogten de uitgevers vele navolgers vinden, immers voor werken, die niet slechts voor een vlugtig oogenblik bestemd zijn, verschijnen en vergaan! Van dien aard zijn niet (opdat wij zulks bij deze gelegenheid aanstippen) de *Jaarboeken*, welke tegenwoordig uitgegeven worden; dezelve gaan aan het nageslacht over; en hoe zeer is het dan niet te bejammeren, dat zij er zoo erbarmelijk uitzien! De uitgever had ze slechts met vroegere te vergelijken, om schaamrood te worden. [illegible] van het ministerie van onderwijs [illegible] Het zou dunkende ten minste loonen naijverig te zijn op de volmaaktheid dier kunst in het Land, waar dezelve het eerste levenslicht zag. Wij hopen, dat deze derde druk van de *Opkomst en bloei der Vereenigde Nederlanden* deszelfs aandacht zal opwekken en eene gewenschte verbetering daarvan het gevolg zal zijn.

Dit werk van STYL is te regt beroemd, en wij verheugen ons, dat het eene derde uitgave beleeft; eerstelijk wijl zulks het bewijs oplevert, dat deszelfs roem niet te vergeefs is, en ten tweeden wijl velen, vooral van het nieuw aangekomen geslacht, die het nog niet kennen, aldus in de gelegenheid gesteld worden, om in het bezit daarvan te geraken. Begeert men diepe inzigten in de geschiedenis van ons Land? Begeert men fijne oordeelkundige onderscheidingen van gebeurtenissen? Begeert men eene heldere voorlichting over oorzaken en gewrochten? Begeert men eenen keurigen en krachtigen stijl? Alles is hier vereenigd. Hoe oneindig ver overtreft zulk een werk menigte schriften, die men van buiten 's lands opvangt, om die, in het Hollandsch overgejaagd, hier ter markt te brengen; schriften, die [illegible] ijveren, door kordaat, zonder aanzien des persoons, te vonnissen. Moet daarloe medewerken de voorkeur van het publiek voor inlandsche werken van goede gehalte, zoo als het onderhavige, opdat de uitgevers, door ruimen aftrek, aangespoord worden, om zich op het verkrijgen van dezelve meer en meer toeteleggen!

N.

ARNHEM, den 3. Mei.

Het water is hoog in den Rijn aan de paal:

Den	2. Mei.	1 El 3 Palm 0 Duim;	gewassen 0 D.	gevallen 0 D.
Den	3. dito.	1 El 3 Palm 0 Duim;	gewassen 0 D.	gevallen 0 D.

Mijne geliefde Echtgenoote *J. C. M. CROES*, verloste heden van eene welgeschapene DOCHTER.

Borkulo,
den 25. April 1825. *A. VELSEN.*

Mijne geliefde Echtgenoote, G. A. VAN DEN BERGH, verloste heden zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.

Arnhem,
den 2. Mei 1825. C. A. THIEME.

Heden overleed alhier, na eene korte bedlegering, aan eene schielijk toenemende slijmziekte en verzwakking, in den ouderdom van 68 jaren en 10 maanden, de beroemde Bloem- en Fruitschilder *GERRIT JOHAN VAN LEEUWEN*, Oud-Rentmeester der Stads Vicariën en Lid van de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten te Amsterdam.

Arnhem, den 28. April 1825.

PAARDENMARKTEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad Nijkerk, maken bij deze bekend, dat, ten gevolge van de daartoe verleende Koninklijke autorisatie, alhier *drie* PAARDEN-MARKTEN zullen gehouden worden, te weten:

Eene op Vrijdag vóór Palmzondag,
Eene op Zaturdag vóór den eersten Maandag in Junij, en
Eene op Zaturdag vóór St. Laurensdag.

Dat beide laatstgemelde Markten zullen invallen op Zaturdagen den 4. Junij en 6. Augustus 1825, en die geene, welke daarop respectivelijk de meeste Paarden te koop aanbiedt, alsmede diegene, welke daarop de meeste Paarden koopt, telkens reize genieten zal eene premie van *vier* gouden Ducaten.

De zeer voordeelige ligging en localiteit dezer Stad, doen teregt hoop voeden, dat deze Markten wederom zoo zeer bezocht en zoo rijk aan handel zullen worden, als zulks, voor zeer vele jaren, het geval geweest is.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
E. G. ARDESCH.
Ter ordonnantie,
J. FREZIE,
Secretaris.

---

† § † Eigenaren zijn voornemens, om, ten overstaan van den Notaris Mr. *GERARD VAN ECK*, residerende te Arnhem, als daartoe benoemd bij Vonnis van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Arnhem, d. d. 22 November 1824, naar behooren geregistreerd, ten huize van de Weduwe *PEPPENHAUSER*, in het *Zwijnshoofd*, te Arnhem, op Dingsdag den 31. Mei 1825, bij inzet, en op Dingsdag den 14. Junij daaraanvolgende bij toeslag, telkens des avonds ten *zes* ure, aan de meest- en genoegbiedende, in het openbaar te verkoopen: Een hecht, sterk, onlangs aanmerkelijk verbeterd, en bij uitstek wel onderhouden kapitaal HUIS en ERVE, staande en gelegen binnen Arnhem, in wijk F, No. 86, op de Groote Markt, naast de Eusebius poort, van alle zijden zeer vrolijk gelegen en aangenaam uitzigt hebbende, zoo wel over de Markt als op de rivier de Rijn, uitgestrekte weidelanden en wandelingen, voorzien van elf zoo BOVEN als BENEDEN-KAMERS, waaronder eenige Gestucadoord en tien met Behangen zijn, hebbende goede DROOGZOLDERS, ruime en zeer gemakkelijke KEUKEN met REGEN- en WATERPOMP, eene MANGELKAMER, [illegible] PLAATS, drie gelijk vloers en ge[illegible] KELDERS, voorts een annex [illegible] S en STALLING voor vier Paarden, [illegible] goede WATERPOMP voorzien, en overigens alles bevattende wat in en aan zoodanig voornaam Huis en Erve kan worden verlangd, waarbij vooral uitmunt eene aan voormelde Huis liggende groote en zeer vruchtbare TUIN met fijne Vruchtdragende BOOMEN beplant, waarin eene ruime KOEPEL, heerlijke uitzigten opleverende.

Al hetwelk zal worden geveild in drie perceelen, vervolgens in twee onderscheidene massa's, en eindelijk in eene generale massa.

Ter aanwijzing en bezigtiging, adressere men zich aan den daarin wonenden Eigenaar, des Maandags, Woensdags en Vrijdags in iedere week, tusschen 10 ure des morgens en 3 ure des namiddags.

Ten aanzien der voorwaarden van verkoop, vervoege men zich ten Kantore van den voornoemden Notaris te Arnhem, in de Bakkerstraat, alwaar dezelve voor een ieder, gedurende acht dagen vóór den inzet, ter lezing zullen liggen.

---

§ § § Op Donderdag, den 26. Mei 1825, des voordemiddags ten 11 ure, zal men in het *Zwijnshoofd* te *Zutphen*, bij inzate, en, veertien dagen daarna, zijnde den 9. Junij 1825, mede ten 11 ure, bij toeslag, ten verkoop veilen: Het [illegible]GOED, *DEN BRINK*, gelegen in de Provincie [illegible], Arrondissement Arnhem, Gemeente Rheden, in [illegible] ellen, aan den Straatweg van Zutphen [illegible] op een afstand van [illegible] *Biljoen* en *Beekhuizen*, bestaande [illegible] volgende Perceelen, welke echter ook in Massa zullen worden geveild.

1. Het zeer aangenaam gelegen BUITENGOED *DEN BRINK*, bestaande in een zeer logeabel HEERENHUIS, voorzien van acht KAMERS, STALLING, KOETSHUIS, SCHUUR, waaraan eene TUINMANS-WONING, BAKHUIS, HOOIBERG, met den TUIN, BOOMGAARD, opgaande en AKKERMAALSBOSSCHEN, voorts RYSWAARD, BOUW- en WEIDELANDEN, alles aan elkander gelegen, groot 29 bunders, 67 roeden en 40 ellen. — De aanvaarding der Gebouwen en meerendeel der Landerijen met 1°. November 1825.
2. Een stuk BOUWLAND, *het Prinsenbosch* genaamd, groot [illegible] roeden en 90 ellen.
3. Een DENNEBOSCH, met een gedeelte AKKERMAALSHOUT, gelegen op de Rhedensche Bergen, genaamd *Westenenk*, groot 5 bunders, 14 roeden en 10 ellen.
4. Een DENNEBOSCH, mede gelegen op de Rhedensche Bergen, in het hangen derzelve, genaamd *Holbank*, groot 1 bunder, 91 roeden en 60 ellen.
5. Een DENNEBOSCH, mede gelegen op de Rhedensche Bergen, in het hangen derzelve, genaamd *Beldersberg*, groot 8 bunders, 51 roeden en 40 ellen.
6. Een stuk BOUWLAND, genaamd *het Boddenstuk*, groot 82 roeden en 60 ellen.
7. Eene AKKERMAALS-HEG, met een stukje HEIDEVELD, groot 10 roeden en 50 ellen.

Een stuk DRIESTGROND, *de Sprong* genaamd, groot 69 roeden en 20 ellen.
Een stuk DRIESTGROND, gelegen bij het vorige, groot 60 roeden en 80 ellen.
Eene SCHOTPLAATS, met de daarbij gelegene HEIDE, groot 1 bunder, 64 roeden en 78 ellen.
Nog eene SCHOTPLAATS, groot 90 ellen.
Een stuk BOUWLAND, *Uiterwaard* genaamd, groot 1 bunder, 12 roeden en 70 ellen.
Nog behoort bij dit Perceel, in zijn geheel gelegen op de Rhedensche Bergen, het regt van SCHAAPSDRIFT.

8. Eene schaar WEIDENS, op de Rhedensche Marsch.

Nader onderrigt te bekomen bij den Heer Mr. *H. J. OP TEN NOORT*, Agent der Algemeene Nederlandsche Maatschappij te *Zutphen*, terwijl, ten aanzien der Conditien van Verkooping, men zich kan adresseren ten Kantore van den Heer Mr. *J. J. SCHLUITER*, Arrondissements-Notaris te *Zutphen*.

De aanwijzing der Perceelen, welke van nu af aan dagelijks te zien zijn, met uitzondering van het Heerenhuis, hetwelk alleen op Dingsdag en Woensdag van elke week, na voorafgaand verzoek aan den Heer Huurder, kan bezigtigd worden, zal geschieden door *FREDERIK HARMSEN*, Tuinman op *den Brink*.

FINALE VERKOOPING.

Aan het Lekskes-Veer, onder Heteren, op Dingsdag den 10 Mei 1825, des voormiddags ten 10 ure, door *D. A. VAN MUNSTER* en *J. A. VAN MANEN*, Notarissen te Nijmegen.

Van:

1. Eene BORENWONING, de *Kieviet* genaamd, met SCHUUR, BAKHUIS, BERG, MOESHOF, BOOMGAARD en BOUWLANDEN, zaam groot ongeveer 13 Bunders; voorts 7 Bunders 66 Roeden best UITERWAARDSLAND, alles onder Lakemond. Bij inzet gebragt op ... *f* 5600.
2. Zeven Perceelen BOUW- en WEILAND, onder Lakemond en een onder Ophensden, zaam groot ruim 22 Bunders. In massa bij inzet gebragt op ... *f* 4000.

PUBLIEKE AANBESTEDING VAN EEN NIEUW TE BOUWEN HEERENHUIS TE *BEEK*.

De Notaris *C. TEN HOET*, *Jz.*, residerende te Ubbergen, bij Nijmegen, is voornemens, op Woensdag den 18. Mei aanstaande, des namiddags ten 3 ure, ten huize van *S. BEKER*, in het Logement *Westerbeek*, te Beek, publiek aan den minst aannemenden aan te besteden: *Het bouwen van een Nieuw* HEERENHUIS, *aan den Straatweg te Beek, met de levering der daartoe noodige materialen.*

Het Bestek en de Conditien der aanbesteding, mitsgaders de teekeningen en profils, en de monsters der Steenen en Pannen zullen, van Zondag den 1. Mei dezes jaars af, dagelijks, ter visie liggen bij den Kastelein *H. [illegible]S*, op het Valkhof, naast de Burgpoort, te Nijmegen.

---

§ † § De Verkooping van het Huize *DOORWERTH*, voorkomende [illegible] Arnhemsche Courant van den 9. April [illegible] nemen, Dingsdag den 10. dezer maand, des morgens ten [illegible] deren (waaronder nog een welluidend en fraai geconditioneerd EOLODICON) te zien zullen zijn, Zondag den 8. dezer voor- en namiddag na Kerktijd, en Maandag daaraanvolgende van des voormiddags *negen* tot des avonds zes uren.

Terzelfder plaats en tijd, zal almede verkocht worden, eene aanzienlijke partij best UITERWAARDEN-HOOI.

DEELNEMING IN DE NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPY.

COMMISSARISSEN EN DIRECTEUREN VAN DE *NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPY*, als daartoe door de Algemeene Vergadering, van dato den 26. Augustus 1824, gemagtigd, zijn van meening, in gedeeltelijke executie der alstoen geresolveerde *Uitbreiding van het primitive Fonds der Maatschappij*, over te gaan tot het aannemen van ADDITIONELE DEELNEMINGEN in dezelve Maatschappij, uiterlijk voor *vier honderd Aandeelen*.

Deze deelneming, volgens Art. 16 der Statuten, *in het openbaar* moetende worden aangeboden, zullen Commissarissen en Directeuren voornoemd daartoe procederen, ten overstaan van den Notaris *PIETER SAMUEL SANDER*, en deszelfs Ambtgenoot *WILLEM JOHAN VAN EYP*, op Dingsdag den 17. Mei 1825, des namiddags te 4 ure, in het Locaal van Publieke Verkoopingen op de Geldersche Kade te Rotterdam.

Ten gevolge dezer [illegible] gesteld de volgende Stoombooten [illegible]

1. Eene PACKET, tot vervoer [illegible] en Goederen van *Amsterdam* naar *Hamburg* en *vice versa*.
2. Eene SLEEPBOOT; tot het slepen van [illegible] op de Rivieren en Zeegaten.
3. Eene BOOT voor *den Rijn*.
4. Eene BOOT voor den dienst tusschen *Antwerpen* en *Boom*.

De Voorwaarden, waarop het regt tot Deelneming zal worden toegekend, liggen te Arnhem ter lezing aan het Kantoor van den Notaris Mr. JACOB NYHOFF.

---

§ † § De Gebroeders *MA[illegible]*, bij de Nassausche Poort te Cle[illegible], [illegible] hun nieuw zeer vergroot LOGEMENT, ZUM FURSTEN MORITZ VON NASSAU, in de attentie van het Nederlandsch Publiek aan te bevelen. Behalve eene promte bediening, verzekeren zij goede Wijnen, welaangeregte Table d'hôte, [illegible] ruime Stalling, enz.

FAMILIEN, welke voor het geheele saisoen, of bijzondere Partijen, KAMERS wilden Huren, worden verzocht zich in tijds bij hem te adresseren.

---

§ † § Iemand, genoeg Fonds bezittende, van goede Borgtogten voorzien en tot het houden eener BANK VAN LEENING, hetzij in de Provincien Gelderland, Overijsel, Noord- en Zuid-Braband, genegen zijnde, verzoekt diegenen, dewelke zoodanige Affaire willen overdoen, zich, met franko Brieven, te vervoegen bij den Boekverkooper *C. A. THIEME*, te Arnhem, onder Lett. *L. A.*

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.